

EAÕK Pärnu ja Saare piiskopkonna LEHT

N° 4 (22)
Aprill 2014

Kirikukalender (valikuliselt). Aprillikuus peab Õigeusu Kirik järgmisi pühasid:

1.04. Vaga Egiptuse Maria (522) mälestus; märtrite Geronti ja Basiilidi (III saj) mälestus.

5.04. Kõigepühama Jumalasünnitaja ülistamine. Akafisti laupäev.

* Suure paastu viies laupäev on pühendatud Kõigepühamale Jumalaemale. Hommikuteenistusel loetakse akafist – palvekord, mida võib nimetada poemiks Ikkaneitsi Maria auks. Selles ülistatakse Issanda Sündimisega seotud episoodide ja Rõõmukuulutust Tema Kõigepuhtamale Emale. Akafist on koostatud 7. sajandil Jumalaema taevaliku kaitsmise mälestuseks saratseenide kallaletungi ajal Konstantinoopolile.

6.04. Suure paastu viies pühapäev. Vaga Egiptuse Maria mälestus; apostlisarnase Mefoodi (885), Moraavia ülempiiskopi mälestus.

* Noores eas oli Maria, pea ees, sukeldunud lõbuelu põhjatusse sügavusse, kuid hirmsa imemärgi läbi, mille ilmutas talle Kõigepühama Jumalaema – nähtamatu jõud nagu sein takistas kord tema sisenemist Jumalakoja avatud ustest, muutis Maria meelt ning oma pattude andekspalumiseks läks Jordani-tagusesse kõrbesse, kus veetis 49 aastat, kuni oma elu lõpuni, väga rangelt paastudes ja katkematult palvetades.

8.04. 70 apostli hulgast Iroodioni, Agavi, Rufi, Asinkriti, Flegoni ja Ermi (I) mälestus.

12.04. Laatsaruse laupäev (õiglase Laatsaruse ülesäratamine).

* Kuus päeva enne Oma ristikannatamist ja surma äratas Jeesus Kristus surnuist õiglase Laatsaruse. Issand, liginedes koopale, milles juba neli päeva lamas surnu, hüüdis: „Laatsarus, tule välja!” (Jh 11:43), ning see, käsist ja jalust linadega mähitud, tuli välja ning hakkas rääkima... Õiglase Laatsaruse ülesäratamist austab Kirik kui Jeesuse Kristuse Jumaliku jõu tõendust ning Tema Enda peatset Ülestõusmist, aga samuti kõikide surnute tulevast ülestõusmist.

13.04. Issanda Jerusalemma minemise püha (palmipuude püha).

* Seda püha peetakse mälestamiseks Issanda pidulikku Jerusalemma sisenemist enne Tema ristikannatamisi. Kristus tuli linna noore eesli seljas ning Teda tervitasid suured rahvahulgad, kes olid äsja kuulnud Laatsaruse ülesäratamisest. Nad laotasid Tema teele oma rõivaid ning puude oksid ning hüüdsid nagu kuningale ja võitjale: „Hosianna Taaveti Pojale! Önnistatud olgu See, Kes tuleb Issanda nimel!” ... Kuid kõigile nähtava, üldise pidulikkuse taga varjas end tragöödia. Juba mõne päeva pärast kisendavad needsamad inimesed Pilaatusele: „Vii ära, vii ära, löö Ta risti!” (Jh 19:15).

14.04 – 19.04. Suur Kannatusnädal.

14.04. Suur Esmaspäev; märter Ardalioni (305-311) mälestus.

Ülempreester Ardalion Keskküla nimepäev.

15.04. Suur Teisipäev; 70 apostli hulgast Aristarhi, Puudi ja Trofimi (67) mälestus.

16.04. Suur Kolmapäev; märtrite Agape, Irina ja Hionia (304) mälestus.

17.04. Suur Neljapäev. Püha Õhtusöömaaja mälestus.

* Sellel päeval meenutatakse nelja tähtsamat evangeeliumisündmust: Püha Õhtusöömaaga, millel Issand seadis sisse püha Armulaua Salasuse; Oma õpilaste jalgade pesemist; Päästja-Kristuse palvetamist Ketsemani aias, mil tema higi muutus verepiiskadeks, ning Tema äraandmist Juuda poolt.

18.04. Suur Reede. Meie Issanda Jeesuse Kristuse päästvate Kannatuste mälestus.

* Suure Reede jumalateenistus on pühendatud Jumalinimese Kannatuste ja ristisurma aulisele mälestamisele. Sellel päeval läks päike pimedaks, maa värises ning avanesid hauakoopad, millest astusid välja surnud õiglaste inimeste kehad. Kogu loodus oigas, inglid nutsid, nähes Ristil oma Loojat ja Valitsejat.

19.04. Suur Laupäev; vaga Johannes Koopaselaja (VIII saj) mälestus; Moskva õndsas Matroona (1952) mälestus.

* Suurel Laupäeval mälestab Kirik Jeesus Kristuse matmist, Tema keha hauasolemist, Tema vaimu põrguskäimist, et kuulutada seal võitu surma üle ning viia mõistlik röövel paradiisi (üks kahest Issandaga risti löödust).

20.04. Kristuse Surnuist Ülestõusmise helge püha. PAASA.

* Paasa – see on pühade püha, see on elu võit surma üle, see on inimese vabaks saamine patu orjusest. Kui poleks olnud Issandat Jeesust Kristust, Kes meie eest kannatas ja üles tõusis, oleks meie elu süng ja mõttetu. Nüüd on meil Tema vääramatu tõotus, mis täidab elu teise, igavikulise mõttega, ning Tema isiklik eeskuju, mis purustas hirmu ja surmaahelad ja kinkis meile, usklikele, sissepääsu Taevakuningriiki.

21.04-26.04. Helge Paasa nädal.

23.04. Helge nädala kolmapäev; suurmärter Georgios Võidukandja (303) mälestus.

Jõõpre kiriku templipüha Pärnumaal.

* Suurmärter Georgiost nimetatakse Võidukandjaks mehisuse ja vaimse võidu saavutamise eest piinajate üle. Olles Rooma armee teenistuses, saavutas ta kõrge ametikoha. Kui algasid kristlaste tagakiusamised, kuulutas Georgios julgelt oma usku. Imperaator Diocletiani käsul piinati teda, seejärel räiuti pea maha. See toimus aastal 303. Hauakamber suurmärtri säilmetega asub Palestiinas Lidda linnas. Icoonil on kujutatud püha Georgiost valge hobuse seljas istumas ning odaga suurt madu läbitorkamas. Nii ta võitis ükskord hirmsa koletise, mis Beiruti ümbruses ründas ning tappis linna elanikke.

25.04. Helge nädala reede; Jumalaema Konstantinoopolis asuva Elavakstegeva Allika austamine.

27.04. Antipaasa; apostel Tooma mälestus.

* Antipaasa nimetus on tulnud sellest, et kui ülestõusnud Issand ilmus esimest korda apostlitele, polnud kohal apostel Toomast. Nädala pärast, kui Toomas oli juba koos teiste õpilastega, ilmus Issand neile uuesti ning kutsus Tooma Enda juurde. See katsus käega Päästja kehale naeltest ja odast jäänud haavu ning hüüdis: „Minu Issand ja minu Jumal!” (Jh 20:28). Sellest päevast sai Paasa apostel Toomale ning sellepärast nimetataksegi antipaasaks.

29.04. Rõõmukuulutamine surnutele – raadonitsa.

Kus elab ülim tarkus?

On üks gruusia mõistukõne. Ühes külas elas noormees. Kord märkas ta, et naabritüdruk on kena, ning armus temasse. Tütarlapsele oli see meelepärane ning nad hakkasid sageli koos vaatama, kuidas hommikuti tõuseb mägede kohale päike.

Mõne aja möödudes tuli noormehele mõte: „Kas ma ei peaks temaga abielluma?“ Juurelnud selle üle, sattus ta vaatamata olukorra selgusele kimbatusse. Vastust leidmata läks ta küsima nõu külaelanikelt. Ühed ütlesid: „Abiellu!“, teised aga: „Jõuad veel!“ Mida rohkem ta küsis, seda rohkem segadusse sattus.

Aga viimane, kelle poole noormees pöördus, vastas: „Kõrgel mägedes elab üks vanake. Tõsi küll, teda pole juba ammu keegi näinud. On ta veel elus? Kuid mine tema juurde ja kui leiad üles, küsi talt, mis sind vaevab“...

Mõne päeva teekonna kaugusel, väsinud ja näljane, teravate kivide vastu kaunikesti räbalaiks kulunud riietes jõudis noormees ühe kohani, kus nägi kaljulõhes midagi onnitaolist. Leidmata selles kedagi, heitis ta maha heidetud õlgedele ning uinus peagi.

Öösel ärkas ta külma pärast üles ning kuuvalgusel nägi, et onni ees istub keegi küürakil. See oligi too vanake. Ta sosistas midagi ja tegi vahete-vahel ristimärke. Noormees ehmatas ja tardus. Aga vanake kutsus peagi teda ise ja nad hakkasid rääkima.

Kui noormees lõpuks esitas oma sisima küsimuse, oli juba hommik. Vanake jäi kauaks vait, ja siis, tõstnud pea ning vaadanud noormehele otse silma, ütles: „Kui sa kõhkled, ära abiellu.“

Seekord vaikis kaua noormees. Kui ta tõstis mõtetest longu vajunud pea, küsis vanakeselt: „Miks sina elad siin, üksi, keset neid inimtühje mägesid?“ Vanake, mõelnud, ütles: „Vaata ringi ja sa mõistad ise. Saa teada, et siin pole üksnes mäed... Aga kui sa seda ei mõista, ei suuda ka mina sulle seletada“...

Oma külla noormees ei pöördunudki tagasi. Külaelanikud aga näitasid endiselt aeg-ajalt teed mägedesse, kus kusagil kaljulõhes, natuke kohendatud onni juures, istus mitte vanuse, vaid tarkuse poolest vanake, kes teadis vastuseid paljudele küsimustele.

Kavandatud jumalateenistused kirikutes:

Pärnumaal :

Ülempreester Ardalioni (Keskküla) juhendamisel:

Pärnu Issandamuutmise katedraalkirikus

toimuvad jumalateenistused (JT) igal nädalavahetusel:

laupäeval kell 17.00 – koguõine teenistus (KÕ); pühapäeval kell 10.00 – liturgia. **Samuti:**

2. ja 9.04. kl 10.00 – Ennepühitsetud Andide liturgia

9.04. kl 12.00 – piiskopkonna vaimulike koosolek

13.04. – Issanda Jeruusalemma minemise püha

15.04. kl 11.00 – õlitamise sakrament

16.04. kl 17.00 – hommikuteenistus ja 1. tund

17.04. kl 10.00 – Suure neljapäeva liturgia

kl 17.00 – hommikuteenistus, 12 kannatusevangeeliumit

18.04. kl 17.00 – Suure reede õhtuteenistus, Surilina väljatoomine. Ristikäik Surikujuga.

19.04. kl 10.00 – Vaikse laupäeva liturgia

kl 15.00 – munade, juustu, pashade pühitsemine

kl 23.30 – keskõine teenistus

20.04. kl 00.00 – ristikäik, hommikuteenistus, liturgia. PAASA

kl 11.00 – palveteenistus, paasatunnid, munade, juustu, pashade pühitsemine.

25.04. kl 10.00 – liturgia Jumalasünnitaja Konstantinoopolis asuva „Elavakstegeva allika“ auks

27.04. – Antipaasa

29.04. kl 10.00 – Rõõmukuulutamise surnutele. Uinunute mälestus.

Häädemeeste Issandamuutmise kirik:

12.04. kl 10.00 – liturgia. Palmipuude püha

20.04. kl 10.00 – liturgia. PAASA

Laiksaare Ristija Johannese kirik:

27.04. kl 15.00 – Antipaasa

Tahkuranna Jumalasünnitaja Uinumise kirik:

26.04. kl 11.00 – liturgia. Ülestõusmispüha

Treimani ülemapostlite Peetruse ja Pauluse kirik:

20.04. kl 13.00 – Ülestõusmispüha

Preester Enose (Heinsoo) juhendamisel:

Sindi Jumalailmumise kirik:

13.04. kl 10.00 – liturgia. Palmipuudepüha

27.04. kl 10.00 – liturgia. Antipaasa

20.04. kl 10.00 – liturgia. PAASA

Preester Kristoforose (Parts) juhendamisel:

Jõõpre suurmärter Georgiose kirik:

18.04. kl 10.30 – Suure Reede jumalateenistus

23.04. kl 10.00 – liturgia. Ülestõusmispüha ja templipüha. Teenib piiskop Aleksander

Preester Agatoni (Paalberg) juhendamisel:

Pootsi-Kõpu püha Kolmainu kirik:

13.04. kl 10.00 – liturgia. Palmipuudepüha

Paadrema püha Kolmainu kirik:

27.04. kl 10.00 – liturgia. Antipaasa

Seli-Tõstamaa püha Vassilius Suure kirik:

20.04. kl 11.00 – liturgia. PAASA

Ülempreester Viktori (Ivask) juhendamisel:

Kihnu saarel püha Nikolai Imetegija kirik:

(teenib preester Justinus Kiviloo)

13.04. kl 10.00 – liturgia. **Palmipuudepäha**
18.04. kl 10.00 – **Suure Reede jumalateenistus**
19.04. kl 23.00 – **PAASA. Ristikäik, hommikuteenistus, liturgia.**

Saaremaal:

Ülempreester Andrease (Põld) juhendamisel:

Kuressaare päha Nikolai Imetegija kirikus

toimuvad jumalateenistused (JT) igal nädalavahetusel:

laupäeval kell 17.00 – koguõine teenistus (KÕ); pühapäeval kell 10.00 – liturgia.

Samuti:

13.04. – **Issanda Jeruusalemma minemise päha. Teenib piiskop Aleksander**

16.04. kl 17.00 õlitamise salasus

17.04. kl 17.00 – **12 kannatusevangeeliumi lugemine**

18.04. kl 17.00 – **Suure Reede õhtuteenistus**

19.04. kl 23.30 – **Suure Laupäeva keskööteenistus, ristikäik ja Paasa teenistus**

20.04. kl 14.00 – **Ülestõusmise päha õhtuteenistus**

Muhu-Rinsi Kaasani Jumalaema ikooni kirik:

5.04. kl 10.00 – liturgia

Õoriku päha Kolmainu kirik:

21.04. kl 10.00 – liturgia. **Paasa**

Muhu-Hellamaa pühade ap. Peetruse ja Pauluse kirik:

19.04. kl 10.00 – **Suure laupäeva liturgia**

Lümanda Issandamuutmise kirik:

20.04. kl 10.00 – **liturgia. Paasa**

Levala päha Aleksander Nevski kirik:

26.04. kl 10.00 – liturgia

Metsküla Issanda Tempelisseviimise kirik:

21.04. kl 13.00 – **Ülestõusmispäha**

8.04. kl 13.00 – **Muhu hooldekodu**

13.04. kl 18.00 – **Kuressaare haigla**

15.04. kl 15.00 – **Kogula hooldekodu**

22.04. kl 15.00 – **Sõmera hooldekodu**

Preester Toivo (Treima) juhendamisel:

Tornimäe Neitsi Maria Kaitsmise kogudus:

13.04. kl 10.00 – liturgia. **Issanda Jeruusalemma minemise päha**

18.04. kl 17.00 – **Suure Reede jumalateenistus**

19.04. kl 23.30 – **hommikuteenistus, liturgia. PAASA**

20.04. kl 10.00 – **aseteenistus**

Piila peaingel Miikaeli kirik:

18.04. kl 14.00 – **Suure Reede jumalateenistus**

Laimjala Päha Vassilios Suure kirik:

17.04. kl 10.00 – liturgia

Pärsamaa päha Innokenti kirik:

21.04. kl 13.00 – **aseteenistus. Paasa**

Mustjala prohvet Eelija kirik:

21.04. kl 10.00 – liturgia. **Paasa**

Leisi päha apostlisarnase Olga kirik:

20.04. kl 15.00 – **aseteenistus. Paasa**

Reomäe apostel Andrease kirik:

5.04. kl 10.00 – liturgia

Päha Eelkäija Skiitas Reomäel toimuvad igapäevased kloostriteenistused. **Liturgia** toimub:

Laup 5.04. kl 10.00

Teisip 8.04. kl 14.00 **ÜHEKSAS TUND, ÕHTUTEENISTUS JA ENNEPÜHITSETUD ANDIDE LITURGIA**

Pühap 13.04. kl 7.30 **Issanda Jeruusalemma minemise ehk palmipuude Päha**

Pühap 20.04. kl 7.30 **KRISTUSE SURNUIST ÜLESTÕUSMISE HELGE PÜHA. PAASA.**

Reede 25.04. kl 7.30 **Kõigepühama Jumalasünnitaja pühakuju „Elavakstegev allikas“**

*

Tähelepanu! EAÕK Päha Sinodi korraldusega 26. juunist 2011, mis põhineb EAÕK sama aasta Täiskogu otsusel, on alates 2012. aastast EAÕK kirikukalender viidud kooskõlla suurema osa maailma Õigeusu kirikute liturgilise kalendriga. See tähendab, et Ülestõusmispühade aeg (Suur Paast, Ülestõusmispühad, Viiekümnapäeva periood ja

Kolmainu püha) peetakse Juliuse kalendri, nn vana kalendri järgi. Ülejäänud jumalateenistuste aastaringi (sh Kristuse Sündimist, Issandamuutmist, Jumalaema Uinumist jne) tähistatakse Gregoriuse, nn uue kalendri järgi.

ÕIGEUSU KATEHHEES

(lühendatult)

Järgneb, algus lehes nr 2

Kuues õpetus õndsusest

367. Issanda kuues õpetus õndsusest ütleb, et need, kes soovivad olla õndsad, peavad olema *puhtad südamedelt*.

368. *Südame puhtus* pole seejuures päriselt sama, mis on puhtsüdamlikkus. Puhtsüdamlikkus või siirus, mis väljendub selles, et inimene ei lase silmakirjalikult välja paista neid headusi, mida tegelikult tal südames ei ole, vaid et tema südame headused väljenduvad heades tegudes, on südame puhtuse üksnes alumine aste. Südame puhtuse kõrgeima astme saavutab inimene pideva raugematu vagatööga ja enese üle valvamisega, ajades oma südamest välja iga seadusevastase soovi ja mõtte ning iga kire maiste asjade suhtes, hoides alati usu ja armastusega oma südames ja meeles Jumalat ja Issandat Jeesust Kristust.

369. Issand töötab neile, kes on puhtad südamedelt, et nad *näevad Jumalat*.

370. Seda töötust tuleb mõista nii, et Jumala sõna sarnastab inimese südame tema silmaga, ning omistab tõelistele kristlastele „valgustatud südame silmad“ (Ef 1:18). Nii nagu puhas silm on võimeline nägema valgust, nii ka puhas süda on võimeline nägema Jumalat. Kuna Jumala palge kaemine on igavese õndsuse allikas, siis töötus *näha Jumalat* tähendab igavese õndsuse kõrgemat taset.

Seitsmes õpetus õndsusest

371. Issanda seitsmes õpetus õndsusest ütleb, et need, kes soovivad olla õndsad, peavad olema *rahutegijad*.

372. Seda õpetust täidetakse järgmisel viisil. Me **peame** käituma kõigiga sõbralikult ning mitte andma põhjust lahkarvamusteks; tekkinud lahkarvamusel tuleb mistahes viisil lõpetada, isegi järele andes oma õiguses, kui see vaid ei ole vastuolus meie kohustustega ning pole kellelegi kahjulik; püüda ka teisi vaenujalal olijaid omavahel lepitada, nii palju kui meil selleks on võimalusi, aga kui ei suuda, siis palume nende lepitamise eest Jumalat.

373. Issand töötab neile, kes on rahutegijad, et neid *hüüetakse Jumala lasteks*.

374. See töötus näitab rahutegijate vagateo kõrgust ning neile valmis pandud autasu. Kuna nad oma vagateoga jäljendavad Ainusündinud Jumala Poega, Kes tuli maa peale lepitama pattu teinud inimest Jumala kohtumõistmisega, siis Jumalaarmu pärast töötatakse neile Jumala laste nime ning kahtlemata sellele nimele vastavat õndsuse astet.

Kaheksas õpetus õndsusest

375. Issanda kaheksas õpetus õndsusest ütleb, et need, kes soovivad olla õndsad, peavad olema valmis kannatama, kui neid *õiguse pärast taga kiusatakse*, ja õigusele truuks jääma.

376. See õpetus nõuab inimeselt järgmisi omadusi. Õigusearmastust, järjekindlust ning kindlameelsust voorustes, mehisust ja kannatlikkust, kui keegi satub hädasse või ohtu sellepärast, et ei taha reeta tõde ega vooruslikkust.

377. Issand lubab neile, keda õiguse pärast taga kiusatakse, *Taevast Kuningriiki*, just kui selle asemel, mida nad tagakiusamise läbi kaotavad, samamoodi nagu lubatakse ka vaimust vaestele, asendamaks vaesuse ja puuduse tunnet.

Üheksas õpetus õndsusest

378. Issanda üheksas õpetus õndsusest ütleb, et need, kes soovivad olla õndsad, peavad olema valmis *rõõmuga vastu võtma laimamise, tagakiusamise, hädad ning isegi surma Kristuse nimel ning tõelise õigeusu eest*.

379. Seda õpetust järgiv vägitegu on **märterlik**. Issand töötab selle vägiteo eest *suurt palka Taevas*, st õndsuse peamist ning kõige kõrgemat astet.

Kolmas osa

ARMASTUS

Usu ja armastuse seosest

380. Kristlase tõelise usu väljenduseks ja viljaks peab olema **armastus** ja sellele kohased heated. „Sest Kristuses Jeesuses ei kehti ümberlõikamine ega ümberlõikamatus, vaid usk, mis on tegev armastuse kaudu“ (Ga 5:6). Kristlase jaoks ei piisa üksnes usust ilma heategudeta, sest usk ilma heade tegudeta ei ole toimiv, on surnud ning seetõttu ei vii Igavesele Elule. „Kes venda ei armasta, see jääb surmase“ (1Jh 3:14). „Mis kasu on sellest, mu vennad, kui keegi ütleb enesel usku olevat, aga tegusid temal ei ole? Ega see usk või teda õndsaks teha? ... kui sel ei ole tegusid, siis on see iseenesest surnud“ (Jk 2: 14, 17).

381. Pole võimalik pääseda üksnes armastuse ja heade tegude läbi, kui **pole usku**, sest ei saa olla, et inimene, kellel puudub usk Jumalasse, Teda tõeliselt armastaks. Seejuures inimene, kes on patust rikutud, ei suuda korda saata tõeliselt häid tegusid, kui ta usu kaudu Jeesusesse Kristusesse ei saa vaimset jõudu või Jumala armu. „Aga ilma usuta on võimatu olla Jumalale meelepärane, sest kes tuleb Jumala juurde, peab uskuma, et Tema on olemas ja et Ta annab palga neile, kes Teda otsivad“ (He11:6). „Kuid kõik need, kes rajavad end Seaduse tegudele, on needuse all, sest on kirjutatud: „Neetud on igäiks, kes ei püsi kõiges, mis on kirjutatud Seaduse raamatusse, et ta seda täidaks“ (Ga 3:10). „Me ootame usust õiguse lootust Vaimu kaudu“ (Ga 5:5). „Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu – ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt –, mitte tegudest, et ükski ei saaks kiidelda“ (Ef 2:8-9).

382. See armastus, mida ei saada head teod, pole tõeline. Sest tõeline armastus loomulikult ilmutab ennast heades tegudes. Issand Jeesus Kristus ütleb: „Kellel on Minu käsusõnad ja kes neid peab, see on, kes Mind armastab; ... kui keegi Mind armastab, küll ta peab Minu sõna“ (Jh 14:21, 23). Apostel Johannes kirjutab: „Sest see on Jumala armastus, et me peame Tema kärke“ (1Jh 5:3). „Lapsukesed, ärgem armastagem sõnaga ega keelega, vaid teoga ja tõega!“ (1Joh 3:18).

Jumala Seadusest ja käskudest

383. Vahendeiks, mis eristavad häid tegusid kurjadest, on **sisemine** Jumala Seadus ehk südametunnistus ning **väline** Jumala Seadus ehk Jumala käsud.

384. Pühakirjas räägitakse sisemisest seadusest järgmiselt: „(Paganad) näitavad, et käsutegu on kirjutatud nende südamesse, kuna nende südametunnistus ühtlasi tunnistab seda ja nende mõtted isekeskis kas kaebavad nende peale või ka kostavad nende eest“ (Ro 2:15).

385. Kuigi inimestes on olemas sisemine seadus, on siiski lisaks antud ka väline seadus. See on selleks, et inimesed ei kuulunud sisemist seadust ning elades ihulikku ning patust elu, summutasid endas vaimuliku seaduse hääle. Sellepärast tuligi neile seda meenutada väliselt, käskude kaudu. „Milleks on siis käsk? See on üleastumise pärast juurde lisatud“ (Gal 3:15).

386. Väliselt on Jumala Seadus antud inimestele järgmisel moel. Kui Aabrahamist pärinev juuda rahvas oli imelisel teel vabastatud Egiptuse orjusest, siis teekonnal töötatud maale kõrbes Siinai mäel ilmutas Jumal neile Oma ligiolekut tule ja pilve näol ning andis iisraeli rahva juhi prohveti Moosese kaudu Seaduse.

(jätkub järgmises numbris...)

Pantokratori fond

Piiskopkonna arendamiseks ja vaimulike toetamiseks on avatud pangakonto **SEB 10220202116229**. Konto omanik: **Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik**. Konto nimetus: **Pantokraator**. Selgitus: **Annetus**.

Piiskopkonna lehte on võimalik lugeda ka internetis aadressil: www.eoc.ee